

Udenrigsministeriet, 28. august 2014

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Post-2015

KOM/2014/0335

Notatet oversendes til Folketingets Europaudvalg.

1. Resumé

Kommissionen har udsendt en meddelelse "Et værdigt liv for alle: Fra vision til fælles handling", der bygger på den gældende EU-holdning om post-2015 dagsordenen, som fastsat i Rådets konklusioner i juni 2013. Meddelelsen danner rammen for Kommissionens bud på en ny global dagsorden for bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse for tiden efter 2015, og skal ses som et bidrag til den proces, der skal fokusere EU og medlemsstaternes strategi for det kommende års mellemstatslige forhandlinger i FN-regi.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM/2014/0335 af d. 2. juni fremsendt meddelelsen "Et værdigt liv for alle: Fra vision til fælles handling" til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget. Udover at afdække Kommissionens visioner og principper for den fremtidige globale dagsorden for fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling, identificerer meddelelsen som noget nyt 17 mål med dertilhørende 3-6 delmål for EU's position på post-2015 dagsordenen. Det er Kommissionens hensigt, at meddelelsen vil danne grundlag for formuleringen af rådskonklusioner vedrørende post-2015 dagsordenen, som forventes vedtaget ultimo 2014. Udgangspunktet for meddelelsen er formuleringen af mål og undermål, især i den åbne arbejdsgruppe om bæredygtighedsmål (SDG-OWG), hvor Danmark deler plads med Norge og Irland. Den åbne arbejdsgruppe afleverede sin rapport med bud på 17 bæredygtighedsmål (og 169 undermål) til FN's Generalforsamling den 4. august 2014.

3. Formål og indhold

Meddelelsen bygger på den gældende EU-holdning til post-2015 dagsordenen som fastsat i Rådets konklusioner af juni 2013 og på resultaterne af den seneste tids internationale drøftelser om bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse, herunder Rio+20, højniveaupanelets rapport, FN generalsekretærens statusrapport fra juli 2013, drøftelser mellem EU's medlemsstater, samt arbejdet i FN's åbne arbejdsgruppe om bæredygtighedsmål.

Meddelelsen fremfører EU's vision, principper og prioritetsområder, inkl. mål, for post-2015 dagsordenen. Visionen i meddelelsen er, at man i dag har den nødvendige teknologi og ressourcer til rådighed for at udrydde ekstrem fattigdom og slå ind på en kurs mod bæredygtig udvikling, hvorfor EU bør bidrage til udarbejdelsen af en konkret strategi, hvormed man kan nå disse mål. Principperne for post-2015 dagsordenen foreslås at være universalitet (dvs. globale

målsætninger, som gælder for alle lande) og differentiering efter nationale omstændigheder; dagsordenens transformative karakter og inklusion af de tre dimensioner af bæredygtig udvikling (økonomisk, social og miljømæssig; og ansvarlighed, herunder gennemsigtighed og monitorering af gennemførelsen.

I meddelelsen foreslås en ramme for post-2015 dagsordenen, baseret på rådskonklusioner fra juni 2013, som sikrer basale levestandarder, fremmer drivkræfterne bag den grønne økonomi i sammenhæng med bæredygtig udvikling, herunder strukturel økonomisk omstilling, og sikrer bæredygtig udnyttelse, forvaltning og beskyttelse af verdens naturressourcer og de økosystemer, som de giver adgang til. Det fremhæves desuden, at post-2015 dagsordenen bør følge en rettighedsbaseret tilgang, herunder lighed, ligestilling, god forvaltning, demokrati og retsstatsprincipper. Meddelelsen foreslår 17 tematisk prioriterede områder og dermed potentielle mål med dertilhørende delmål, og lægger sig tæt op ad, men er ikke identisk med, rapporten fra den åbne arbejdsgruppe. De 17 områder/mål i EU meddelelsen er: 1) fattigdom, 2) ulighed, 3) fødevarerikkerhed, ernæring, og bæredygtigt landbrug, 4) sundhed, 5) uddannelse, 6) ligestilling mellem mænd og kvinder og styrkelse af kvinders stilling, 7) vand og sanitet, 8) bæredygtig energi, 9) fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle, 10) inklusiv og bæredygtig vækst, 11) bæredygtige byer og boligbebyggelser, 12) bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion, 13) oceaner og have, 14) biodiversitet og skove, 15) jordforringelse, herunder ørkendannelse og tørke, 16) menneskerettigheder, retsstatsprincipper, god regeringsførelse og effektive institutioner og 17) fredelige samfund.

Regeringen arbejder overordnet for en ny global dagsorden, der har fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling som ultimative målsætninger. Regeringen har fokus på følgende udvalgte prioritetsområder: vand, energi, inklusiv grøn økonomi og vækst samt ressourceeffektivitet; ligestilling og kvinder og pigers rettigheder, herunder seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder; uddannelse; samt fred og statsopbygning i konfliktramte og skrøbelige stater. En mere detaljeret dansk holdning kan evt. fastlægges i forbindelse med vedtagelse af rådskonklusioner om post-2015 dagsordenen i EU ultimo 2014.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har været sendt i høring hos Institut for Menneskerettigheder, Globalt Fokus og 92-gruppen. Der er kun modtaget bemærkninger fra sidstnævnte, som er gengivet nedenfor:

”Vi opfordrer således EU til at holde fast i de overordnede visioner og principper om en global ramme og universelle mål, som alle lande har ansvar for at bidrage til at realisere.

- EU bør arbejde for integrerede mål for bæredygtig udvikling i alle begrebets tre dimensioner (miljø, social, økonomisk), der fokuserer på at udrydde ekstrem fattigdom og sult, realisere menneskerettigheder og skabe bæredygtig udvikling for alle.
- EU skal understrege vigtigheden af at fremme lighed og retfærdighed, og at både social og økonomisk ulighed i og mellem lande bliver adresseret og bekæmpet, inklusive ulige adgang til naturressourcer.
- EU bør arbejde for at sikre en anerkendelse af planetens økologiske og miljømæssige grænser (”planetary boundaries”) og klimaændringernes indvirkning, der truer med at underminere fremskridt på alle områder for fremtidige generationer. Den nye udviklingsramme skal inkludere lige ret for alle verdens indbyggere til et miljømæssigt råderum.
- EU skal fortsat arbejde for at sikre, at Post-2015 rammen følger en menneskerettighedsbaseret tilgang og sikrer realisering af menneskerettigheder på tværs af alle mål. Der skal ydes en særlig indsats for at sikre lige rettigheder for kvinder og piger i alle lande – herunder seksuelle og reproduktive rettigheder.
- EU skal medvirke til et stærkt fokus på at skabe og sikre sammenhæng i politikker, så de ikke undergraver bæredygtig udvikling.
- EU skal arbejde for, at målene reelt bidrager til strukturel økonomisk omstilling og sikrer bæredygtig udnyttelse, forvaltning og beskyttelse af verdens naturressourcer og økosystemer. EU bør således arbejde for en reform af økonomiske strukturer, finansielle systemer, handelsordninger og en forståelse af bæredygtig udvikling, der inddrager sociale og miljømæssige faktorer og eksternaliteter, og gør op med de nuværende BNP-fokuserede vækstmodeller.
- EU skal bidrage til en stærk institutionel ramme, der sikrer nationale regeringer holdes ansvarlige. En effektiv ansvarlighedsmekanisme, til systematisk opfølgning, der er transparent og inkludere alle interessenter, vil være afgørende for en effektiv implementering og monitorering af Post-2015 dagsordenen.

I forhold til et nyt globalt partnerskab og finansiering af Post-2015 rammen er det afgørende, at EU arbejder på følgende overordnede principper: 1) Bring orden i eget hus herunder i forhold til skatteunddragelse og skattely, energi-, fiskeri- og landbrugspolitik etc., 2) styrk og efterlev de eksisterende udviklingsforpligtelser bl.a. 0,7 % målsætningen og klimamålsætninger og 4) forebyg fremtidige finans- og gældskriseser.”

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til Kommissionens meddelelse og til, at der arbejdes for en EU-linje i sagen. Linjen bør angive den generelle EU-holdning til brug for de kommende mellemstatslige forhandlinger, der samtidig giver den fornødne fleksibilitet til løbende at tilpasse linjen de aktuelle forhandlinger.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at EU gør status for formuleringen af post-2015 dagsordenen, og at rådet lægger en linje for, hvordan EU bedste muligt øver indflydelse på de kommende mellemstatslige forhandlinger.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har den 2. april 2013 modtaget grund- og nærhedsnotat om Kommissionens oprindelige meddelelse (KOM/2013/92).